

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
matorele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schäfer, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Dunaberg, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein, Bernat; în
București: Agence Havas, Buc-
narsale de Reumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învalială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVII.

„Gazeta” iese în săptămână
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franco.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
la administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 88 etajul I:
1. pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună esemplară 5 cr. v. a.
sau 16 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 240.

Brașov, Mercuri, 2 (14) Noemvre

1894.

Neajunsurile țiaristicele noastre.

Brașov, 1 Noemvre v.

Am văzut în unul din
numeri premergători rēul cel mare
ce se naște din împrejurarea, că ga-
zetele noastre de un lung șir de
ani încōce au încetat de a purta
între sine o polemică principiară,
serioasă, clară și obiectivă, care se
aibă de scop a lumina situațiunea
incurcată a poporului nostru, a cla-
rifica și rezolva cestiunile mari, ce
ne preocupă în luptele noastre.

Una din cauzele principale ale
acestei triste aparițiuni este, cum
am vădit, că forțele noastre intelec-
tuale numai în parte mică și neîn-
semnată se angajează la luptă înain-
tea forului opiniunei publice, numai
forțe puțin concurgu cu luminele
lor la împlinirea grelei chiamări a
pressei naționale.

Mai de mult se observa o in-
teresare viuă generală pentru pro-
ductele pressei noastre, care în starea
ei de atunci nu putea să satisfacă
în destul cerințelor de a se pu-
blica articuli și corespondențele, ce
veneau dela bărbații fruntași ai noș-
tri din cleru și popor, tractându
despre cestiunile cele mai însemnate,
ce interesau publicul român și dis-
cutându-le în mod frățesc, liniștit
și serios.

Era o frumoasă emulațiune a ze-
lului național, ce se manifesta pe
terenul discuțiunei publice a afa-
cerilor noastre naționale și biserice-
scă; domnea mai multă încredere
între noi și acesta încredere se re-
fecta și asupra micii noastre țiaris-
tice. Cu tōte că acesta se afla încă
într-o stare primitivă și cu tōte ne-
ajunsurile, multe și mari, ale vre-
milor de atunci, totuși era cu pu-
tință o discuțiune în presă liniștită
și serioasă, care aducea de multe ori
fructele cele mai bune pentru orien-
tarea noastră asupra întrebării, care
a devenit stereotipă: ce e de fă-
cut?

Acele vremuri au trecut și
s'au schimbat în mod esențial
în tōte. S'a schimbat și presa no-
astră după cerințele timpului, dēr s'au
agravată și condițiunile luptei no-
stre și au făcut ca problema ei să
fiă întreit mai mare și mai grea ca
înainte.

Cu durere trebuie să mărturi-
sim însă, că în fața acestei pro-
bleme țiaristica noastră are a se
lupta cu mai mari neajunsuri ca în
trecut și nu și-o pōte împlini cum
se cuvine, pentru că nu există între
ea acea legătură sinceră și frățescă,
care singură ar face-o capabilă să
procedă în unire la o discuțiunea se-
rioasă, liniștită și clară a cestiunilor,
ce ne agită și a cărora deslegare
ni-se impune în interesul lucrării
noastre comune și a consolidării no-
stre interioare.

Marile neajunsuri, de cari vor-
bim, — și aici am ajuns la cauza
cea mai de căpeteniă a rēului, ce
voim să-l semnalăm — se da-
tēază la noi de atunci, de când s'a
introdus și aici încetul cu încet
în o parte a țiaristicele noastre
spiritul intolerant de gașcă, siste-
mul de reclame personale, pentru
ai ței, și de clevetiri personale, pen-
tru cei de alte vederi, și metodul
de a atrage interesul publicului
prin lățirea de tot felul de faime
sensaționale, fără control și fără
de nici un scrupul, numai și nu-
mai spre a satisfacă poftelor și
tendințelor momentane ale celor
ce facu parte dintr-o grupațiune, nu-
mescă-se ea partid, seu fracțiune
seu ori și cum; spirit, sistem și
metod, ce din nenorocire bantue
ađi în măsură atât de mare presa
fraților noștri de dincolo.

Relele deprinderi ale pressei de
partid din România, au fost împor-
tate, dicem, aproape pe nesimțite
și la noi și de atunci se pōte cons-
tata cu siguranță aproape matema-
tica un mare regres în cultivarea

afacerilor noastre naționale și bise-
ricescă, un regres mai ales în lu-
crarea noastră de organizare și de
consolidare interioară.

Dacă se cere să se întreprindă
o lucrare seu să se discute asupra
unei seu alte modalități de proce-
dere în luptele noastre, pe cât de
grele pe atât de varie, decât c'un
cuvēnt se cere să se facă lumină
într-o situațiune seu alta, țiarele
noastre politice, deși formăm aici
numai un sigur partid c'un
singur program național, sunt
astăzi incapabile de a ajunge la o
înțelegere, la o clarificare a lucrului.

Nu v'ați gândit nici odată, că
aici este buba, aici este rēul cel
mai mare, ce ne ține amețit și ne
înlăntuesce spiritele și puterea de
activitate mai mult chiar decât
asuprirea, ce trebuie să o îndurăm
din partea dușmanilor neamului
nostru?

Rēul obicei de a nu mai
lupta cu argumentele, de a nu-ți
mai bate capul cu discuțiuni prin-
cipiare, cu polemici clare și obiec-
tive, de a încungiura cu intențiune
ori ce polemică serioasă și de a-și
lua refugiu la exploatarea pasi-
unilor publicului neorientat, în-
cunzându lipsa motivelor cu totu
felul de suspiciuni, acuzări și cle-
vetiri a celor ce într-o cestiune seu
alta au alte vederi, acest rēu obi-
ceiu a creat țiaristicele noastre si-
tuațiunea de ađi nemai suportabilă.

Acest rēu trebuie bine cerce-
tat, ca să-l stēpim din rădēcină,
căci nu trebuie să uităm, că decât
există în așa mare măsură și la frații
noștri de dincolo, el nu încetază
de a fi un mare rēu, și apoi alte sunt
condițiunile, în cari se află popo-
rul nostru asuprit și alte acele
ale fraților noștri din statul ve-
cin independent.

veđi, după tōte aceste, cu câtă îndrēcnică
se împotrivesce tatăl meu acestei inocente
inclinațiuni.

Lisetta: Ei, lasă, nu te supera, îți voi
da totu concursul posibil, și cred, că o
să isbutim. Cu tōte că nu veđi nici un
motiv, care te-ar fi putut îndreptăți, oa
să păstrezi atăta vreme tăcerea față de
mine, care te iubesc așa de mult. Fii
sigură, că decât ești firmă hotărâtă —

Lucinda: Oh, Lisetto, ce mesuri aș
pute lua în potriua atot puterniciei tată-
lui meu? Te asigur, că ori de ce natură
ar fi ele, se voru zdrobi ca de o stāncă
de granit. Elu e neinduplecabil în fața
tuturor dorințelor mele —

Lisetta: Fă-ți curaj; omul nu tre-
buie să decline ca slaba trestie înaintea ușo-
rului vântuleț. Vom face totu posibilul,
ca să te scōtem de sub tirania epitropiă a
tatălui D-tale. Dēr în definitiv, nici nu în-
țeleg, ce voesc dēnsul? Nu ești destul
de matură pentru ca să te măriți? Seu pōte
crede, că ești o stāncă de piatră, fără inimă,
fără simțire?! Cum îți spusei, voi servi

Procesul Scărișorenilor.

(Telegr. part. a „Gaz. Trans.”)

Alba-Iulia, 12 Noemvre. În 6 a
l. c. s'a început monstruosul pro-
ces intentat Moșilor din Scărișora
pușcați, maltratați prin 16 pădurari, cari
scusându-si nelegiuirea cu un pre-
tins atac al Moșilor, spre a-le
pregăti mōrtea, ca în 48 la Fântā-
nele, și prezentându-se ca martiri
naționali maghiari urgisiți de „sēl-
baticii Moși”, a fost destul ca 46
bieți păstori, cari erau sus la munte
la pășunat, să fi trasi pe bara
acusaților, sub acuză crimei de
violență în contra oficiului, crimă
punibilă cu temniță grea până la
5 ani.

Senatul compus: președinte
Guardozoni, jūđi: Veress și Columbān;
acusator public: contele Nicolae trimis
dela Mureșu-Oșorheiu anume,
ēr apărător: Dr. Amos Francu.

Acușatii de față 40 de inși, ca
martori numai pădurarii.

Președintele, în decursul per-
tractării, a insultat pe bieții Moși
cu atributele de „om de nimic”,
„om tyikélosz”, „dutyé dracului”.
Cu tōte aceste Moșii au dovedit o
atitudin admirabilă și solidară, arē-
tându, că lor bieților păstori li-
s'au luat în mieđul nopții, fără
drept și lege, de nisce călăreți ne-
cunoscuți, vitele de pe pășunat, și
la simpla întrebare, că cine sunt,
au fost pușcați ca nisce căni. Ear
pădurarii în urma rechetorului cru-
cișu al apărătorului, au venit în o
mulțime de flagrante contradicēri,
dintre cari relevăm, că unii afirmă,
că au auđit tulnic, alții negau acesta
fățiu.

În decursul pertractării tōte
cererile apărării, ca să se dovedescă
prin martori, că luarea vitelor a
fost pregătită cu premeditațiune,
că acest fapt negat de pădurari
s'a întemplat, că Moșii nici arme
nu au avut, nici nu au atacat, că
pușcaturile din partea pădurarilor

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Amoresatul ca doctoru.

Comedie în 3 acte — după MOLIERE. —

De I. Brēndușanu.

(2) (Urmare.)

Scena IV.

Lucinda, Lisetta.

Lisetta: Bine dice dicētoarea: bate
tōca la urechia surdului — de giaba!

Lucinda: Vēduși în sfirșit, Lisetto, că
aveam dreptate când îți spuneam, că în-
zadar i-ași mai cere să-mi împlinesc
vr'una din dorințele mele, elu nu vrē și
pace. Cred, că te-ai convins și tu acuma
de-ajuns.

Lisetta: Pe legea mea, ce om nesu-
ferit! Mărturisesc, că m'ași simți forțe fe-
ricit, decât i-ași pute juca vr'o festă. Dēr
D-ta, domnișōră, pentru ce 'mi ascundeai
chiar și mie acestă suferință?

Lucinda: Și ore ce-mi folosea admi-
tēnd, că ți-ași fi descoperit? Ore nu era
mai bine s'o ascundă în tōtă viața mea?
Nu cunoseam eu prea bine firea tatălui
meu? Ore nu trebuia, în urma refuzului ca-
tegoric, ce a făcut iubitalui om, care
mē ceruse printr'un prietin alu seu, să-mi
pierd și ultima speranță, ce-mi mai rē-
masese?

Lisetta: Cum? Necunoscutul acela,
care vē peșe țilele trecute, este...

Lucinda: Deși nu se cuvine a mē pro-
nunța în asemenea cestiuni cu tōtă sīnce-
ritatea, totu trebuie să-ți mărturisesc, că
de mi-s'ar îngădui o liberă alegere, nu l'ași
lua, decât pe dēnsul. N'am schimbat
multe vorbe împreună; este forțe adevē-
rat; glasul seu nici odată nu mi-a vor-
bit de iubire, însă pretutindē, unde ilu
intēneam, privirile și intrēga lui ființă
m'îm dovedeau marea inclinațiune, ce are
pentru mine, și după propunerea făcută, m'î
pare, că e un om prea cum se cade pen-
tru ca inima mea să rămān nesimțitor la
atātea dovede de atașament. În fine tu

amorul D-tale și te asigur dinainte, că
vei rămān deplin mulțumit de farsa, ce-i
voiu juca-o. Dēr eti vine tatăl D-tale.
Intră 'n casă și crede-te în mine.

Scena V.

Sganarelle: (singur). De multe ori
este forțe bine și recomandabil să te faci,
că nu înțeleg un lucru, pe care de altu-
fel ilu pricepi forțe bine... Se pōte ceva
mai barbar, decât pēcōtosul obicei,
care constringe pe părinți să-și mărite fe-
tele? Nu-i stupid și ridicol a-ți cresce
o fată, Dumneđu soie cu câtă trudă și
ban cheltuiți, pentru ca s'o dai așa de-
odat pe neresufate, cu țestre cu totu, pri-
mului Don Juan, care îți vine în casă?...
Nu, nu, obicei neobicei, eu im păstrezu
banișorii și-mi păstrezu și fata!

Scena VI.

Sganarelle, Lisetta.

Lisetta: (vine repede prefăcēndu-se
nu observă pe Sganarelle). Ce nenorocire
nenorocire! Sērmane, D-le Sganare!
să te găsesc?

au dată fără provocare, au fost refuzate.

După asemenea precedente, în 10 l. c., cu toate protestele apărării, dezvoltată în o vorbire de o oră, care a arătat, că în urma contradicțiilor absolut esențiale în mărturisiri, fasiunile pădurarilor nu pot fi acceptate, la cererea procurorului s'au jurat 16 pădurari.

Cu această sorțea Moților era sigilată, procurorul, în rechizitoriul său, acceptând fasiunile de drept basă, cere aspra pedepsire a acuzatorilor, chiar și a acelora, cari își puteau dovedi nevinovăția.

Apărătorul, Dr. Amos Frâncu, în a vorbire de 1 1/2 oră a vestejitu și a arătat în totă golătatea ei intriga pădurarilor, cari pentru de a se libera de sub răspunderea nelegiuirilor săvârșite, se prezintă ca martiri ai urei Moților în contra Ungurilor.

Procurorul, substituindu-se președintelui, cere să i-se detragă cuvântul apărătorului, er acesta îl restringe în dezvoltarea apărării sale.

Cu toate acestea arată inocența clienților săi, atât obiectiv, cât și subiectiv, și cere achitarea lor.

Inzadart. Ieri în 11 l. c., după o pertractare de 5 zile, s'a enunțat sentința, după care 26 acușari au fost judecați la lanu temniță grea, la enorme despăgubiri și spese în favorul erariului și al pădurarilor, er 14 au fost achitați.

Franciscu Kossuth și Dr. Wekerle.

Sub titlul acesta publică „Deutsches Volksblatt“ din Viena dela 7 l. c., un remarcabil articol datat din Budapesta, din care estragem următoarele:

Dacă președintele Ligei române, profesorul Urechia, ar face un turneu prin Transilvania, cu scopul de a visita pe naționalii săi, cari suferu sub terorismul maghiar, acesta i s'ar interdice de sigur chiar și în casă, când s'ar reține dela orice vorbire politică. Moștenitorului lui Ludovicu Kossuth însă, guvernul îi permite o călătorie de triumf prin totă țera, cu toate că acesta nu este alt-ceva, decât o călătorie de agitație pentru o partidă, care combate energic pactul dela 1867, pe care se razimă Ungaria de aci.

În ce consistă însă deosebirea dintre d-lu V. A. Urechia și Franciscu Kossuth? — Cel dintău este profesor de universitate în Bucuresci, așa-dăr cetățen al unu stat străin. Franciscu Kossuth însă este și el cetățen străin, pentru-că nu posedă încă dreptul de cetățenie maghiar, cu toate că ocupă cele mai înalte funcțiuni la „Equitable“ și la fabrica de mașine a lui Tarnoczy. Deosebirea der este numai, că

Urechia e Român, pe când Franciscu Kossuth e de-o camdată numai cetățen italian și are intenținea de a deveni cetățen ungar. Există însă o lege ungurescă, care permite cetățenilor din state străine ținerea de adunări și vorbiri politice numai în incuvințarea guvernului, și trebuie der să admitem, că lui Franciscu Kossuth i s'a dată această incuvințare. Acesta este și plausibil, căci ori cât de ciudat s'ar păre, este totuși fapt, că călătoria de triumf a lui Kossuth, servece guvernului, ca un mijloc desperat, spre a-și întări erăși poziținea.

Să ne înfățișăm numai situaținea. Cabinetul Wekerle vede, că e imposibil de-a duce în deplinire reforma administrației, ba are chiar puțină speranță de-a face să se primescă ultimele proiecte bisericesci în camera magnaților, er sancținea proiectelor votate încă se tot amână. Dobândirea cât mai curendă a acestei sancțiuni este de-o-camdată o necesitate urgentă, căci printr'asta guvernul crede, că va puté face o presiune asupra camerei magnaților, ca să primescă și paragraful despre neconfesionalitate și, lucru de căpetenie, să voteze recepținea Jidanilor, rașimul principal al liberalilor. Avend însă Dr. Wekerle terminate reformele bisericesci politice, i-ar cresce popularitatea și pte i-ar succede a eși atunci și din incurătura cu reforma administrației.

Sancținea legilor bisericesci-politice votate în parlament, este der aci lucrul de căpetenie, și de aceea îi sunt bine venite cabinetului cele mai noue demonstrații kossuthiste, căci are lipsă erăși de-un mijloc spre a face presiune asupra Coronei. Mijlocul, ce l'a ales e cu doué tășuri, der se sperază mult dela el. Dacă această istorie n'ar fi atât de criminală, ea ar trebui să ne stărnescă risu. Caracteristic este fără îndoială pentru morala maghiară, că Kossuth, așa dicend, încă la patul morții tatălui său exploatează numele acestuia pentru bani, ca firmă de reclamă, și apoi face serviciu guvernului, ca salvator al vieții lui, probabil, că nu fără speranță de recompensă.

Cadavrul Țarului în Moscva.

În 11 Noemvre n. cadavrul Țarului Alexandru III a ajuns în inima Rusiei, în a doua capitală, Moscva.

Scirea acesta s'a publicat în Moscva c'o și mai înainte, er în 11 l. c. stratele orașului au fost înțesate de lume curioasă. Aprpe pe toate edificiile s'au arborat stindarde de doliu, er la multe din case aterna portretul împăratului. Strada și casele pe unde a trecut conductul funebru erau îmbrăcate în negru.

La 7 ore dimineața au sosit dela Petersburg insigniile imperiale, cari au fost aședate în pavilionul grandios ridicat de oraș.

La 8 ore a sosit primul tren, la 9

ore alu doilea și la 10 35. minute alu treilea tren cu cununile pentru cociugul Țarului. Cu acest tren au sosit în Moscva noul Țar, Țarewna veduva și mirsa Țarului, apoi marii duci Alexie și Mihailu, marea duce Alexandru Mihailovici cu soția, marea ducesă Olga Alexandrovna, principele de Wales cu soția, principesa de Coburg, marea principesa Maria Alexandrovna, miniștri Curtii Voronzov și Daskov, generalii Richter și Cervin și alți coloneli din suita imperială.

Toți preoții bisericeii catadrale și ai bisericilor din Moscva, în frunte cu Metropolitanul, au înălțat rugăciuni la sosirea cadavrului. Cociugul a fost pus pe carul mortuar și la 11 ore conductul funebru a plecat spre pavilion, în cea mai mare ordine. Indată după cociugul urmau membri familiei imperiale, miniștri curții și generalii în trăsuri. După trăsuri urma miliția.

Pe drum, conductul s'a oprit la patru biserici, unde s'au făcut rugăciuni pentru mort. Abia la 1 oră d. a. cociugul a sosit la catedrala Archangelilor, unde a fost aședat cadavrul. După serviciul funebru membri familiei imperiale s'au dus pe la diferite catadrale și mănăstiri, apoi la palat. După acesta s'a dat voiă publicului, ca să privescă mortul.

Numărul cununilor este așa de mare, încât a trebuit să se destineze mănăstirea Czudov, pentru a fi depuse. De-aci vor fi transportate cu tren espres la Petersburg. Duminecă și Lun s'a dat pomană la 25,000 de seraci.

Turneul lui Kossuth.

Dela Arad, serbătoritul Franciscu Kossuth a mers la Macau și de aci la Seghedin. Aici a fost împinat la gară de mii de omeni și banderiu până în oraș a fost grandios: înainte 7 reuniuni ou stindarde, apoi banderiu, apoi 300 fete îmbrăcate în alb, după ele „principele“ Kossuth urmat de 200 trăsuri.

La adunarea, ce s'a ținut pe pieta „Klauzal“, luară parte ca la 20,000 de omeni. Adunarea a deschis-o Palzner Jenő, președintele partidei „independente“, care salută pe Kossuth dicend, că din același loc i-a vorbit poporului la 48 și „nemuritorul său tată“.

Vorbi apoi Kossuth, declarand, că va desfășura stégul ridicat de tatăl său, și că va propaga convingerea, că „se pte elupta independența de stat a Ungariei, — fără de-a vătma drepturile casei domnitoare“.

Sera se dete la teatru reprezentația de gală în onorea „inaltului“ oșpe. La teatru Kossuth luă loc în așa numita „lojă regală“. Musicei militare însă i s'a interdis de-a cânta la teatru.

La banchet luară parte peste 500 persoane. Primul toast a fost al lui Polcz-

ner, alu doilea alu lui Kossuth, care duse între altele:

„Eu aș vătma pe domnitor, decât aș presupune, că la casă, când majoritatea națiunii ar voi să schimbe constituția, el s'ar opune. Eu nu o cred această, nu o pot crede, și de aceea eu, care doresc independența patriei mele, mă voi sili, ca majoritatea națiunii să dorască independența patriei sale, nu numai cu cuvântul, ci și cu fapta. Sunt convins, că regele va sancționa legile, pe cari le vom aduce noi și din cari va răsări independența și libertatea patriei noastre. Dacă eu, cu ajutorul amicilor mei, voi elupta această, atunci primiți-mă în modul, cum m'ați primit astăzi, atunci am meritat o asemenea primire“.

Intr'un alu doilea toast Kossuth duse, că nu-și pte închipui om, care să nu dorască independența Ungariei; deosebirea este numai, că unii cred, cumcă n'a sosit încă timpul, și puterea Maghiarilor încă nu e destul de mare, „eu însă cred, că puterea noastră e destul de mare și că și timpul a sosit“.

De-odată cu acestea, foile unguresci înregistră și „scandalosa“ scire, că autoritățile din Seghedin s'au ascuns dinaintea lui Kossuth; la banchet nici unul dintre funcționarii civili n'a luat parte.

SCIRILE ȚILEI.

— 1 (13) Noemvre.

Consistoriul metropolitan gr. or., se va întruni aci, precum aflăm, în Sibiu. Sperăm, că cu ocaziunea acesta, consistoriul va face lumină și asupra întrebării grave și importante a convocării congresului național bisericesc, care, conform statutului organic, trebuia să se întrunescă deja la 1 Octomvre a. c. De ce nu s'a întrunit, și dacă guvernul unguresc a pus piedecă intrinirei congresului, care este cauza și ce pași s'au întreprins, spre a apăra dreptul bisericeii?

— o —

Un diar maghiar în șapte edițiuni. Din Budapesta i-se scire „Dreptății“, că guvernul unguresc a iscodit un plan interesant de a combate acțiunea naționalităților nemaghiare. Se plănuesc adecă înființarea unui diar, care să se ocupe c'o singură temă: *ceștiunea naționalităților*. Diarul va fi mare nu atât prin volumul său, cât prin multiplicitatea sa. E vorba adecă, ca diarul să apară în nu mai puțin decât în șapte edițiuni, anume în limbile: *francesă, germană, maghiară, română, slovacă, serbescă și boemă*. — Etă cum vră guvernul unguresc să ametească lumea și țera. El va impune un diar, care va combate lupta justă și legitimă a națiunilor nemaghiare asupra, și-l va sustine din pungile contribuabililor nemaghiari. Intr'adever, astfel de abnormități nu se mai ivesc în alte țeri și state, decât în Ungaria. Noi însă vom sci să întempinăm după cuvintă o stirpitoră de diar, care

Sganarelle: (pentru sine.) Ce spune?...

Lisetta: (totu fugind) Sermane și nenorocite părinte! Ce o să dică, de va afla?

Sganarelle: (a parte) Ore ce pte să să?...

Lisetta: O, sermană Domnișoră!

Sganarelle: (o parte) Sunt pierdut!

Lisetta: Ah!

Sganarelle: Lisetto!

Lisetta: Ce nenorocire!

Sganarelle: Lisetto!

Lisetta: Ce întemplantare!

Sganarelle: Lisetto!

Lisetta: Ce sarta!

Sganarelle: Lisetto!

Lisetta: Oh, d-le Sganarelle.

Sganarelle: Der ce este?

Lisetta: Fiica d-voastră —

Sganarelle: Spune, spune.

Lisetta: Nu te strimba așa caraghios,

totu necasul, imi vine să puf-

insemne

Sganarelle: Der verbesece odată!

Lisetta: Fiica d-tale, desperată pentru cuvintele aspre și maniera brutală, cu care ai tratat-o mai adineaori, se precipită în odaia sa, deschise feresta, ce răspunde câtră Sena —

Sganarelle: Și...?

Lisetta: Iși îndreptă privirile câtră ceru strigand: „Nu! nu mai pot suporta mânia și disprețul tatei, și deore-ce mă renegă, voi să mor!“

Sganarelle: Și a sărit în apă?

Lisetta: Nu, d-le Sganarelle. Inchise încetișor ferestra, se aruncă pe pat și încep să plângă cu multă amărăciune. De-odată deveni palidă, ca mörtea, își întorse ochii, pulsul încetă de a-i mai bate și cădă fără simțire în brațele mele.

Sganarelle: Oh, fiica mea! și a murit?

Lisetta: Nu, d-le Sganarelle. După mari sforțări reuși în sfirșit, ca s'o aducă erăși la vietă; acuma are accese momentane, și cred, că până desera va muri.

Sganarelle: Châgne, Champagne, Champagne!

Scena VII.

Sganarelle, Champagne, Lisetta.

Sganarelle: Repede după doctori. Adu doi, adu patru, adu mulți, în asemenea cas orî căți ar fi, nu sunt de prisos. O fiica mea, o sermana mea fiică!

Actul alu 2. Scena I.

Sganarelle, Lisetta.

Lisetta: Ei, și ce vră să faci cu atăția doctori? Parcă n'ar fi destul și unul, ca să omore un om?

Sganarelle: Tac! Patru, cinci ori chiar șese sfătuitori valoroză la totu casul mai mult, decât unul singur.

Lisetta: Și crești, că fiica d-tale nu pte muri și fără concursul lor?

Sganarelle: Ce totu spui tu la palavre? Ore doctorii sunt culpabil, decât murim noi?

Lisetta: Positiv. Eu cunosceam un om, care scia să dovedecă prin cele mai nimerite argumente, că nici-odată n'ar trebui să se dică, că cutare seu cutare a mu-

rită de o pneumonie, ori de o meningită ci de patru doctori și doi farmaciști.

Sganarelle: Tacă-ți gura! Nu acusa pe d-nii doctori. — Etă-i vin!

Lisetta: Pe legea mea, crede-mă! Parcă-i vedu cum își vor talmăci pe latinește, că fiica d-tale e bolnavă!

Scena II.

Domnii: Tomès, Desfonandres, Macraton, Bahis, Sganarelle, Lisetta.

Sganarelle: Astfelu dera domnii mei?... D-lu Tomès: Visitand pe bolnavă, am constatat, că posedă multă necurățenie.

Sganarelle: Cum ați dicit? Fiica mea e necurată?

D-lu Tomès: Când vorbesc de necurățenie, înțelegu sucurile stricate.

Sganarelle: A! da, da, vă înțelegu, înțelegu.

D-lu Tomès: În totu casul noi vră să ținem un consult medicalu.

Sganarelle: Aduceți de grabă scaunul încoco!

In editura librăriei Socecu & Comp. din Bucuresci (Calea Victoriei 21) a apărut: Sistemele ortografice cu litere cirilice și latine în scrierea limbii române, de Romulus Ionașcu, profesorul la școala comercială din Iași. Edițiunea II. Pag. 264, prețulu 2 lei 50 bani. — Pe lângă numărósele sisteme ortografice, începând din timpurile cele mai vechi până în ziua de astăzi, ce se aflau încă în edițiunea primă, autorul a mai adăus la edițiunea de față încă alte vreo 12 sisteme ortografice, precum sistema lui Teodorovici, sistema lui Bobu sistemele lui Eliade din 1838 și 1841 etc. De asemenea a adăus autorul și câte-va specimene de „Tatăl nostru” scrise de Megiser, Müller, Chamberlayn, Hervas și Adelung, ér ortografia Academiei, care este obligătore în școlile din România, e tratată mai pe larg, decât în edițiunea primă. Prin aceste și alte adăusuri și îndreptări se mărește considerabil valoarea acestui opú, care este unú studiu de mare interesú pentru filologia română.

Composiții musicale. D-lú I. Vidu, conducătorul corului din Lugóșu, a compusú și edatú 4 piese musicale, arangiate pentru quartetú 1) „Moșulá la drumú”, corú bárbătescú cu solo; 2) „Taci bárbate”, corú mixtú cu sol; 3) „Serenadá”, corú bárbătescú (poeșiá de G. Barozzi) și 4) „Bobocela și inela”, corú bárbătescú. Piesele se procurá dela autorú, Lugóșu. Prețulu fiá-cárei piese este 35 cr., afará de „Serenadá”, care costá numai 30 cr.

In Tipó-litografia H. Goldner din Iași (Str. Primăriei nr. 17) a apărutú: Istoria limbii și literaturii române, de Ar. Densușianu, profesorú la Universitate. Edițiunea a doua. Form 8º de 348 pag. Prețulu 4 lei 50 bani. Istoria d-lui Densușianu a fostú apreșiátá în modulú celú mai favorabilú nu numai din partea pressei române, ci și a celei străine. A doua edițiune, pe care o anunțámú acum, are mai multe îndreptări și îmbunătățiri, cari ridicá și mai multú valoarea acestei scrieri. La finea opului se aflá și unú indice de lucruri și altulú alú scriitorilor.

In editura „Progresului” din Ploesof au apărutú următóarele cărți pentru școlá, scrise de C. Meissner și Victorú Dogarú: Prima carte de cetire și scriere dupá metoda cuvintelorú normale. Partea I. Edițiua VIII. — Prima carte de lecturá pentru clasa I primară. Partea II. Edițiua IV.

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Novembre 1894.

Table with financial data for the Vienna stock exchange. Columns include item descriptions (Renta ung. de aur, Renta de corone ung., Impr. cáil. fer. ung. in aur, etc.) and their corresponding values in various currencies.

Cursulú pieței Brașovú.

Din 13 Novembre 1894.

Table with market rates for Brașov. Columns include item descriptions (Banconote rom. Cump., Argint román. Cump., Napoleon-d'ori Cump., etc.) and their values.

Sz. 7003-1894 tlvki.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvénszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirrre teszi, hogy Strevioiu Miklós ügyvéd végrehajtónak Todorache Mária végrehajtást szenvedő elleni 54 frt. 66 kr. tókekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvénszék területén lévő Almásmező község területén fekvő az almásmezői 441. sz. tjkvben, a 4005, 4006 hrsz. a. foglalt fekvőre 32 frt., a 4007 hrsz. a. foglalt fekvőre 80 frt., a 4045, 4046, 4049 hrsz. fekvőkre 284 frt., továbbá az almásmezői 891. tlvkben, a 4020, 4021 hrsz. a. foglalt fekvőre 65 frt., és a 4022 hrsz. a. foglalt fekvőre 4 frt, összesen 465 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894 évi November hó 26-ik napján d. e. 9 órakor Almásmező község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok egyenkénti becsárának 10% átkézzpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1894. évi Augustus hó 31-én.

A kir. törvénszék, mint telekkönyvi hatóság

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

I. Dela Pesta la Brașov:

Trenulú de persóne: 8 óre diminéta. Trenulú accel.: 2 óre 9 min. dupá am. Trenulú mixtú: 10 óre 25 minute séra. Tr. exp. Român.: 5 óre 07 m. diminéta.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

Trenulú accel.: 2 óre 18 min. dupá am. Trenulú mixtú: 7 óre 1 minute séra. Trenulú accel.: 10 óre 37 minute séra. Tr. expr. Român.: 10 óre 19 m. séra.

3. Dela Zernesci la Brașov:

Trenulú mixtú: 7 óre 36 min. diminéta. Trenulú mixtú: 1 óra 44 min. dupá am. Trenulú mixtú: 0 óre 00 min. séra.

4. Dela Ch. Ósorheiu la Brașov:

Trenulú mixtú: 8 óre 19 min. dimin. Trenulú de persóne: 1 óra 51 m. d am. Trenulú mixtú: 7 óre 20 min. séra.

Plecarea trenurilor din Brașov:

I. Dela Brașov la Pesta

Trenulú mixtú: 5 óre 8 min. diminéta. Trenulú accel.: 2 óre 45 min. dupá am. Trenulú de persóne: 7 óre 43 min. séra. Tr. expr. Român.: 10 óre 26 min. séra.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

Trenulú accel.: 4 óre 59 minute dimin. Trenulú mixtú: 11 óre înainte de am. Trenulú accel.: 2 óre 19 min. dupá am. Tr. expr. Român.: 5 óre 14 m. dimin.

3. Dela Brașov la Zernesci:

Trenulú mixtú: 8 óre 35 min. dimin. Trenulú de persóne: 4 „ 55 m. dupá am. Trenulú mixtú: 0 óre 00 min. séra.

4. Dela Brașov la Ch. Ósorheiu:

Trenulú de persóne: 3 óre 10 dupá am. Trenulú mixtú: 8 óre 50 minute dimin. Trenulú mixtú: 4 óre 50 min. dimin.

Mersulú trenurilor

pe liniile orientale ale cáii ferate de statú r. u. valabilú din 1 Octomvre 1894.

Table showing train schedules and fares for the line Budapest-Arad-Telúșú. Columns include station names, train types (Trenú de mixtú, Trenú de persón., etc.), and fares.

Table showing train schedules and fares for the line Budapest, gara de vest-Rușava-Vécserova. Columns include station names, train types, and fares.

Table showing train schedules and fares for the line Brașovú-Chezdí-Ósorheiu. Columns include station names, train types, and fares.

Table showing train schedules and fares for the line Simeria (Piski)-Petroșeni-Lupeni. Columns include station names, train types, and fares.

le însemnate în stángha stațiunilorú suntú a se ceti de susú în josú, cele însemnate îndrepta de josú în susú. Numerii în cuadrátú cu linii mai te.